

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 72 0 P 031376 21 Rev 2
Banjaluka, 12.01.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanje Bundalo, kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužilaca S.K., N.M. i M.M. (nasljednici iza S.K.) svi zastupani po punomoćniku R.J., advokatu iz G., protiv tuženog Javno preduzeće „Autoputevi Republike Srpske“ Banja Luka, zastupan po punomoćniku B.S., advokatu iz B., radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužilaca i o reviziji tuženog protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 72 0 P 031376 18 Gž 2 od 25.01.2019. godine, na sjednici održanoj dana 12.01.2022. godine, donio je

PRESUDU

Revizija tužilaca se odbija.

Revizija tuženog se djelimično usvaja, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 72 0 P 031376 18 Gž 2 od 25.01.2019. godine u usvajajućem dijelu se djelimično preinačava tako što se žalba tuženog djelimično usvaja i preinačava presuda Osnovnog suda u Gradišci broj 72 0 P 031376 16 P 2 od 09.03.2018. godine u dijelu kojim je obavezan tuženi da tužiocima na ime naknade štete zbog trajne nemogućnosti korištenja parcela kč. br. 1329/2 i kč. br. 1333/2 upisanih u PL br. 745 k.o. M. isplati iznos od 27.429,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 17.10.2017. godine pa do isplate, tako što se ovaj zahtjev tužilaca odbija. Odluka o troškovima parničnog postupka preinačava se tako što se tuženi obavezuje da tužiocima na ime troškova postupka plati iznos od 8.756,00 KM, umjesto iznosa od 9.498,00 KM.

U preostalom dijelu revizija tuženog se odbija.

Obavezuju se tužioci da tuženom na ime troškova revizionog postupka plate iznos od 1.646,60 KM.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Gradišci broj 72 0 P 031376 16 P 2 od 09.03.2018. godine, obavezan je tuženi da tužiocima nadoknadi štetu – izmaklu dobit u proizvodnji poljoprivrednih kultura i to: za 2012. godinu u iznosu od 9.031,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2013. godine pa do isplate; za 2013. godinu iznosu od 3.988,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2014. godine pa do isplate; za 2014. godinu u iznosu od 3.988,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2015. godine pa do isplate; za 2015.

godinu u iznosu od 3.988,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2016. godine pa do isplate (stav 1. izreke).

Obavezan je tuženi da tužiocima na ime trajne nemogućnosti korištenja parcela kč.br. 1329/2 i kč.br. 1333/2 upisanih u PL broj 745 k.o M. isplati iznos od 27.429,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 17.10.2017. godine pa do isplate (stav 2. izreke).

Obavezan je tuženi da tužiocima na ime štete na šumskom zemljištu kč.br. 291 u površini od 1900 m2 upisane u PL broj 39 k.o. J. isplati iznos od 6.778,22 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 11.08.2017. godine do isplate (stav 3. izreke).

Obavezan je tuženi da tužiocima nadoknadi troškove postupka u iznosu od 3.475,00 KM, a sve prednje u roku od 30 dana od dana prijema presude (stav 4. izreke).

U preostalom dijelu tužbeni zahtjev tužilaca je odbijen (stav 5. izreke).

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 72 0 P 031376 18 Gž 2 od 25.01.2019. godine, žalbe stranaka su djelimično uvažene, presuda Osnovnog suda u Gradišci broj 72 0 P 031376 16 P 2 od 09.03.2018. godine preinačena i suđeno tako što je:

-obavezan tuženi da tužiocima na ime izmakle dobiti u proizvodnji poljoprivrednih kultura zbog nemogućnosti korištenja parcela kč. br. 1320/1, kč. br. 1323/1, kč. br. 1342/5 i kč. br. 1343 upisanih u PL br. 745 k.o. M. isplati za period od 2010. do 2015. godine iznose od po 7.532,00 KM, na godišnjem nivou sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01. naredne godine za izmaklu dobit iz prethodne godine pa do konačne isplate, a sve u roku od 30 dana od dana dostavljanja ove odluke, dok su zahtjevi tužilaca za isplatu izmakle dobiti preko dosuđenog iznosa zbog nemogućnosti korištenja parcela kč. br. 1342/4 i kč. br. 1352 u iznosima od po 1.000,48 KM za period od 2010. do 2015. godine i zahtjev za isplatu izgubljene dobiti zbog nemogućnosti korištenja parcela br. 1329/2 i kč. br. 1333/2 za 2010., 2011. i 2012. godinu u iznosima po 5.556,00 KM na godišnjem nivou, odbijeni;

- obavezan tuženi da tužiocima na ime štete zbog trajne nemogućnosti korištenja parcela kč. br. 1329/2 i kč. br. 1333/2 upisanih u PL br. 745 k.o. M. isplati iznos od 25.154,50 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 09.03.2018. godine pa do konačne isplate, a sve u roku od 30 dana od dana dostavljanja ove odluke pod prijetnjom prinudnog izvršenja, dok je zahtjev tužilaca po ovom osnovu preko dosuđenog iznosa, odbijen;

- odbijen zahtjev tužilaca da im tuženi na ime štete na šumskom zemljištu kč. br. 291 upisane u PL br. 39 k.o. J. isplati iznos od 6.778,22 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 11.08.2017. godine.

Obavezan je tuženi da tužiocima naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 9.498,00 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu pobijaju tužioci iz razloga pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači, odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu pobija tuženi iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači i odbije tužbeni zahtjev tužioca.

U odgovoru na reviziju tužilaca tuženi predlaže da se revizija odbaci, odnosno odbije.

Tužioci nisu dostavili odgovor na reviziju tuženog.

Odlučujući o reviziji tužilaca i o reviziji tuženog Vrhovni sud Republike Srpske donio je presudu broj 72 0 P 031376 19 Rev dana 27.11.2019. godine kojom je reviziju tužilaca odbacio, a reviziju tuženog djelimično uvažio.

Povodom apelacije tužilaca protiv presude Vrhovnog suda Republike Srpske broj 72 0 P 031376 19 Rev od 27.11.2019. godine, Ustavni sud BiH donio je odluku u predmetu broj Ap-800/20 dana 16.11.2021. godine, kojom je ukinuo presudu Vrhovnog suda Republike Srpske broj 72 0 P 031376 19 Rev od 27.11.2019. godine i predmet vratio ovom sudu na ponovno suđenje, zaključujući, da je kod utvrđivanja dozvoljenosti revizije tužilaca i zaključka Vrhovnog suda Republike Srpske da su tužioci formalni suparničari i da se vrijednost pobijanog dijela pravosnažne presude određuje prema vrijednosti zahtjeva svakog tužioca posebno, što je rezultiralo odbacivanjem revizije kao nedozvoljene, došlo do proizvoljne primjene odredbe člana 237. stav 2. u vezi sa članom 362. stav 1. tačka 1) i 2) Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP).

Odlučujući u ponovnom postupku povodom revizije tužilaca i revizije tuženog protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 72 0 P 031376 18 Gž 2 od 25.01.2019. godine, uvažavajući navode iz apelacione odluke Ap-800/20 dana 16.11.2021. godine, ovaj sud je našao da su tužioci, kao nasljednici fizički nepodjeljenih predmetnih nekretnina iza prvobitnog tužioca K.S., u ovom sporu formalni suparničari u smislu člana 362. stav 1. tačka 2. ZPP, koji su postavili jedan tužbeni zahtjev da im tuženi solidarno na ime naknade štete po svim vidovima štete plati ukupan iznos od 115.626,22 KM, koji zasnivaju na bitno istovrsnom činjeničnom i pravnom osnovu, za koji postoji stvarna i mjesna nadležnost istog suda za svakog od tužilaca, kao i za tuženog.

Kod tako postavljenog tužbenog zahtjeva tužilaca, za ocjenu dozvoljenosti revizije tužilaca nije relevantna činjenica da je potraživanje tužilaca kao suparničara djeljivo i da su u procesnom smislu imali nezavisnost da zahtjev postave i drugačije tražeći pripadajući iznos srazmjerno suvlasničkom dijelu, već se uzima da je vrijednost pobijanog dijela drugostepene presude po reviziji tužilaca iznos od 45.279,72 KM, slijedom čega je revizija tužilaca dozvoljena.

Odlučujući u ponovnom postupku o izjavljenim revizijama Vrhovni sud Republike Srpske je zaključio da revizija tužilaca nije osnovana, te da je revizija tuženog djelimično osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužilaca da im tuženi zbog štete koju trpe nakon izgradnje autoputa G.-B., plati na ime naknade izmakle dobiti zbog nemogućnosti korištenja parcela (kč. br. 1329/2, 1333/2, 1320/1, 1323/1, 1331, 1342/5, 1343, 1342/4, 1351, 1352 i 1353) upisanih u PL br. 745 k.o. M. za 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, i 2015. godinu po 14.630,00 KM za svaku godinu; na ime naknade štete zbog nemogućnosti trajnog korištenja kč. br. 1329/2 i kč. br. 1333/2 upisanih u PL br. 745 k.o. M. iznos od 39.185,00 KM; zahtjev za naknadu štete na uništenom šumskom zemljištu na kč. br. 291 zvana G. upisana u PL br. 39 k.o. J. u iznosu od 6.778,22 KM, te zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka.

U postupku koji je prethodio donošenju pobijane odluke, prvostepeni sud je utvrdio da je prvobitni tužilac K.S. (prednik tužilaca) bio vlasnik nepokretnosti koje su mu za potrebe izgradnje autoputa eksproprisane i to kč. 1316/2, sa kućom, gospodarskim objektima i dvorištem,

kč. br. 1317, kč. br. 1318/2, kč. br. 1319, kč. br. 1320/2 i kč. br. 1323/2, sve upisane u PL br. 745 k.o. M.; da je u toku i nakon izgradnje autoputa došlo do plavljenja parcela kč. br. 1329/2, površine 5461m² i 1333/2, površine 2376m², upisanih u PL broj 745 k.o. M.; da se zbog nemogućnosti daljeg korišćenja predmetnih parcela prednik tužilaca obraćao Upravi, Područna jedinica G. zahtjevom da se izvrši eksproprijacija i predmetnih (preostalih) parcela i da je rješenjem od 04.04.2010. godine odbijen zahtjev za eksproprijaciju predmetnih parcela iz razloga što nemogućnost korištenja predmetnih parcela nije posljedica eksproprijacije nepokretnosti, već izgradnje objekta autoputa na relaciji B.-G.; da je rješenjima Ministarstva izdato odobrenje preduzeću „Putevi“ RS za izvođenje pripremnih radova na izgradnji auto-puta na dionici G.-M. i za građenje dijela auto-puta G.-B., za izvođenje privremenih radova na izgradnji objekta most O. dužine 30 m na auto-putu B.L.-G., za izgradnju objekta nadvožnjaka i za izgradnju podvožnjaka; da je preduzeće „Putevi“ zaključilo ugovor o izvođenju radova na izgradnji predmetnog auto-puta dana 17.12.2007. godine sa JV K.i. i I.i. i sa V. SPA; da je 27.12.2011. godine zaključen dodatak broj 1. na predmetne ugovore između JP „Putevi RS“, JP „Auto-putevi RS“ i JV K.i. i I.i. iz kojeg proizlazi da su se ugovorne strane saglasile da preduzeće „Autoputevi RS“ ima zamijeniti investitora iz osnovnog ugovora (preduzeće „Putevi RS“) i da preuzima sva prava, obaveze i odgovornosti kao investitor od tog dana; da se prednik tužilaca dana 27.12.2012. godine obratio službi za privatne šume ŠG P. sa molbom da formira komisiju koja bi izašla na teren i konstatovala štetu pričinjenu prilikom izgradnje auto-puta na parcelama, jer zbog izgradnje auto-puta dolazi do zakrčenja odvodnih kanala tako da se voda zadržava veći dio godine i čini poplave na parcelama kč. br. 1351, kč. br. 1353, kč. br. 1352 i na kč. br. 291; da je od strane ŠG G. formirana komisija koja je sačinila zapisnik 28.12.2012. godine u kojem je konstatovano da se na parcelama kč. br. 1351 šuma zvana J., kč. br. 1353 šuma zvana J., te na kč. br. 291 zadržava voda, te ukoliko se u dogledno vrijeme ne izvrši odvodnjavanje površinskih i oborinskih voda, je za očekivati da će doći do masovnog sušenja stabala; da iz pročitano iskaza prednika tužilaca proizlazi da isti nakon izgradnje auto-puta više nije mogao obrađivati 8 duluma zemlje na kojima je uglavnom sadio paradajz, krompir, papriku i kupus, vlastitom mehanizacijom i angažovanjem vlastite radne snage i da je proizvode prodavao po pijacama; da iz iskaza svjedoka S.R. proizlazi da je kompletan posjed prednika tužilaca uništen vodom i da je prednik tužilaca na svim parcelama sijao krompir, zatim pšenicu radi plodoređa i mijenjao kulture; da iz iskaza svjedoka D.K. i N.A. proizlazi da je prednik tužilaca na poplavljenim parcelama sadio povrće i žitarice, da je imao godišnje 7-8 tona paradajza po dulumu, te da je od toga mogao imati zaradu do 20.000,00 KM, jer je prodavao svoje proizvode na pijaci; da je uviđajem na licu mjesta 04.07.2017. godine uz prisustvo vještaka geodetske struke, arhitektonsko-građevinske struke, šumarske struke i vještaka poljoprivredne struke, i nalazima ovih vještaka utvrđeno da su potpuno pod vodom parcele kč. br. 1929/2 površine 5461m², kč. br. 1333/2 površine 2376 m², dok parcele kč. br. 1320/1, površine 19153 m² i kč. br. 1323/1 površine 401 m² u momentu uviđaja nisu bile poplavljene, ali da je po istima porastao šaš, parcela kč. br. 1331 je obrasla šašom tj. trskom, a u vrijeme uviđaja na istoj nije bilo vode i da su sve parcele upisane u PL broj 745 k.o. M. suposjed tužilaca, dok je parcela kč. br. 291 upisana u PL broj 39. k.o. J. i ista je plavljena u površini od 1900 m²; da iz nalaza i mišljenja vještaka građevinsko-arhitektonske struke oblast hidrotehnike proizlazi da je jedan od glavnih razloga pogoršanja oticanja površinskih i podzemnih voda, te formiranja močvare na parcelama tužilaca u k.o. M. taj što nije izgrađen planirani propust kroz trup auto-puta, što je bilo predviđeno prema studijskoj dokumentaciji odvodnje, ali da se iz nerazumljivih razloga prilikom izvođenja radova odustalo od izgradnje predmetnog propusta, te se smatralo da će se površinske vode odvoditi otvorenim kanalom i koritom vodotoka J., koji je jako male dubine što je razlog zadržavanja vode i zabarenja pojedinih parcela što je i uviđajem na

licu mjesta konstatovano i da je glavni razlog koji je doveo do poremećaja u normalnom oticanju površinskih voda od padavina sa predmetnih parcela, kao i vode koje su se slivale povremenim tokom potoka J., taj što nisu ispoštovani uslovi iz projekta – hidrološke studije, što je navedeno u tački 4. izvještaja kojim je predviđena izgradnja propusta dimenzija 2,5mx2,5m, dok je uzrok plavljenja parcela u k.o J. bio odlaganje materijala do parcele prednika tužilaca prilikom izgradnje auto-puta, a navedeno odlaganje materijala je identifikovao i vještak geodetske struke u skici broj 1, čime je došlo do razlike u visini terena odnosno do nivelacije terena, što je za posljedicu imalo poremećaj u prirodnom oticanju površinskih voda: da iz nalaza i mišljenja vještaka poljoprivredne struke, oblast nauke o zemljištu, M.M. slijedi da su parcele kč. br. 1329/2 površine 5461m² i kč. br. 1333/2 površine 2376 m², poljoprivredno zemljište obraslo trskom, rogozom i ostalom močvarskom barskom vegetacijom, te zbog takvog stanja više nisu pogodne za poljoprivrednu proizvodnju i da je na njima nemoguća obrada, odnosno da su izgubile vrijednost za poljoprivrednu proizvodnju, zbog dugog ležanja vode na zemljištu koje izaziva narušavanje njegovih fizičkih osobina i dovodi do gubitka normalne strukture zemljišta koje postaje ljepljivo, nepovoljno za obradu i sjetvu, te da je vrijednost parcela kč. br. 1329/2 i kč. br. 1333/2 - 5,00 KM/m², što iznosi 32.185,00 KM, koju vrijednost je utvrdio služeći se kriterijumima za procjenu tržišne vrijednosti poljoprivrednog zemljišta koje su vršene u postupku eksproprijacije na ovom terenu, vrednovanjem prinosa prema gajenim kulturama i fizičko geografskim karakteristikama, nalazeći da u slučaju da nije zabareno zemljište, njegova tržišna vrijednost ne bi bila nikako ispod 3,00 KM - 4,00 KM/m²; da je u nalazu vještak poljoprivredne struke D.M. procijenio visinu izgubljene dobiti na parcelama ukupne površine 36348 m², te je od navedene površine, polazeći od iskaza prednika tužilaca da je parcele u površini od 7838 m² koristio u svrhu proizvodnje povrća, a na preostaloj površini od 22010 m² vještak je procijenio izgubljenu dobit koju je prednik tužilaca imao sijući kukuruz na 30% površine ili na 6603 m², ječma i pšenice na 30 % ili 6603 m² i kosio travu na oko 40% površine ili na 8.804m², te je vještak procijenio da je prednik tužilaca proizvodnjom raznih kultura povrća (paradajz paprika, luk, kupus) mogao ostvariti dobit od 12.209,00 KM na godišnjem nivou, koja se povećava za 2.421,00KM (20%), ako vlasnik koristi vlastitu radnu snagu; da iz nalaza i mišljenja vještaka šumarske struke D.D. slijedi da je na parceli kč. br. 291 u površini 1900 m² primjetna zabarenost u vidu „crne skrame“, da se na dijelu navedene parcele nalazi 40 stabala hrasta lužnjaka, 6 stabala jasena, 68 stabala graba i 5 stabala johe, sve ukupno 137 stabala, da je došlo do sušenja 8 stabala na kojima je šteta 100%, a na ostalim 50%, što u skladu sa Pravilnikom o procjeni štete iznosi ukupno 6.778,22 KM.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud zaključuje da tužioci trpe materijalnu štetu zbog nemogućnosti obrade parcela koje je identifikovao vještak geodetske struke a razlog nemogućnosti obrade tih parcela je u tome što prilikom izgradnje auto-puta G.-B.L. nije izgrađen propust kroz trup auto-puta na mjesto ranijeg toka vodotoka Lj. čime nisu ispoštovani uslovi iz projekta – hidrološke studije, što je dovelo do formiranja močvara na parcelama tužilaca u k.o M.; da je razlog zadržavanja viška površinskih voda na parcelama koje su pod šumom u k.o J. što je izvođač radova odložio višak građevinskog materijala čime je promjenio nivelaciju terena i spriječio prirodno oticanje površinskih voda što je uzrokovalo oštećenje na stablima koje je procijenio vještak šumarske struke tako da je šteta koju zahtijevaju tužioci u uzročno-posljedičnoj vezi sa izgradnjom ovog dijela autoputa.

Imajući u vidu procjenu gubitka prihoda tužilaca procjenjenu nalazom vještaka poljoprivredne struke M.D. na parcelama k.č. br. 1329/2 površine 5.461m² i k.č. br. 1333/2

površine 2376 m², ukupne površine 7837 m², koje čine jednu cjelinu i na kojima je prednik tužilaca uzgajao povrće, prvostepeni sud zaključuje da su tužioci pretrpjeli gubitak na površini od 7830 m² što približno odgovara površini od 8 duluma u iznosu od 4.866,00 KM, što je utvrdio vještak u nalazu i mišljenju, a što predstavlja izmaklu dobit tužilaca.

Prvostepeni sud nije prihvatio nalaz vještaka vještaka poljoprivredne struke M.D. u dijelu u kojem vještak procjenjuje i gubitak prihoda na proizvodnji povrća i na dijelu k.č. br. 1320/1 u površini od 6500 m² i procjenjuje gubitak u iznosu od 4.035,00 KM, jer nalaz u tom dijelu nije saglasan izjavi prednika tužilaca od 01.12.2014. godine u kojoj navodi da je uzgajao povrće na površini od 8 duluma i izjavi saslušanih svjedoka R.S. i A.N., pa je zaključio da je prednik tužilaca na k.č. br. 1320/1 u površini od 6.500 m² uzgajao druge kulture i o visini gubitka na površini od 6500 m² odlučio na temelju vrijednosti izmakle dobiti za prosječnu kulturu a to je kukuruz, o čemu se vještak poljoprivredne struke izjasnio na glavnoj raspravi od 05.12.2017. godine, da je dobit proizvodnje kukuruza na godišnjem nivou po 1m² iznosila 0,12 KM tako da izgubljena dobit na površini od 6.500 m² iznosi 780,00 KM.

Polazeći od toga da je vještak na preostaloj površini od 22.010m² procijenio dobit na površini od 6.603 m², u proizvodnji kukuruza u iznosu od 826,00 KM, na površini od 6.603m², u proizvodnji pšenice od 462,00 KM, te sjena na površini od 8.804m² od 420,00 KM, proizvodnja kasnog kupusa od 1.500,00 KM na površinama na kojima je sadio ječam, prvostepeni sud zaključuje da je izgubljena dobit tužilaca na navedenoj površini (površina je 22.010m² + 6500m² = 28 510m²) u iznosu od 3.988,00 KM.

Imajući u vidu da je vještak procijenio gubitak prihoda na povrtlarskim kulturama na površini 7837 m² u iznosu od 4.866,00 KM, te da je utvrđeno da je na ostalim površinama prouzorkovan gubitak od 3.988,00 KM, prvostepeni sud zaključuje da su tužioci pretrpjeli ukupan gubitak od 8.854,00 KM na cjelokupnom zemljištu, a kada se tome doda 20% zbog učešća radne snage prednika tužilaca što iznosi 1.770,00 KM, proizlazi da je gubitak tužilaca na godišnjem nivou na svim parcelama 9.031,00 KM, što predstavlja izmaklu korist koju su tužioci mogli ostvariti proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda na naprijed navedenim površinama (član 155. Zakona o obligacionim odnosima - „Sl. list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/05, u daljem tekstu ZOO).

Iz iznesenih razloga prvostepeni sud je tužiocima dosudio na ime naknade štete u vidu izmakle koristi za 2012. godinu na svim parcelama koje su identifikovane po vještaku geodetske struke (ukupna površina 36.348 m²) iznos od 9.031,00KM, dok je za period od 2013. godine do 2015. godine tužiocima dosudio iznose od po 3.988,00KM.

Kako je prednik tužilaca tužbom zahtjevao naknadu štete za parcele k.č. br. 1329/2 i k.č. br. 1333/2 koje su potpuno uništene i za koje je 2012. godine saznao da nije moguće da se na ovim parcelama uspostavi pređašnje stanje, prvostepeni sud nalazi da tužiocima pripada pravo na izgubljenu dobit na navedenim parcelama do 2012. godine, a da im od 2012. godine ne pripada pravo na izgubljenu dobit, već pravo na naknadu štete zbog uništene stvari odnosno zemljišta (član 185. i 189. ZOO), u visini tržišne vrijednosti ovog zemljišta koje se nalazi u k.o. M., koja prema procjeni vještaka iznosi 3,50 KM/m², jer se radi o zemljištu slabijeg kvaliteta o čemu se izjašnjavao i vještak M.D. da su neke od parcela po kulturi potok, livada, da je zemljište od četvrtre, pete i šeste klase, slijedom čega im je po ovom osnovu dosudio iznos od 27.429,00 KM.

U pogledu zahtjeva za naknadu štete na parcelama koje su u naravi šuma, između ostalog na k.č. br. 291, prvostepeni sud nalazi da je šteta na ovoj parceli nastala izgradnjom auto-puta odlaganjem viška zemljanog materijala koji je uzrokovao nivelaciju terena i spriječio prirodno oticanje površinskih voda što je dovelo do zabarenosti k.č. br. 291 u površini 1900 m² na kojoj se nalaze stabla, hrasta, graba i jošike koja su zbog te zabarenosti oštećena, te da oštećenja na hrastu lužnjaku, jasenu, grabu i johi iznose 6.778,22KM, koji iznos je tužiocima dosuđen.

Odlučujući o odgovornosti tuženog za pričinjenu štetu prvostepeni sud nalazi da je prigovor nedostatka pasivne legitimacije djelimično osnovan, jer je investitor izgradnje auto-puta B.L.-G., Javno Preduzeće „Putevi RS“ koji ima odvojen subjektivitet od tuženog, što proizlazi iz ugovora, kao i iz dodataka broj 1. i broj 2. o izvođenju radova na izgradnji auto-puta koji je zaključen 17.11.2007. godine, te da iz Ugovora zaključenog 27.12.2011. godine između JP „Putevi RS“, tuženog i JV K. i I.i. kao izvođača radova, slijedi da tim ugovorom tuženi preuzima sva prava, obaveze i odgovornosti kao investitor od datuma zaključenja dodatka broj 1. a to znači od 27.12.2011. godine, tako da je tuženi odgovoran za štetu tužiocima od 27.12.2011. godine i to na parcelama koje su izložene prekomjernom dotoku vode 2012. godine, 2013. godine, 2014. godine i 2015. godine u iznosima koji su dosuđeni, kao i za štetu koja je nastala potpunim uništenjem parcela k.č. br. 1329/2 i k.č. br. 1333/2 u iznosu od 27.429,00 KM jer su tužiocima trajno onemogućeni u korištenju ovih parcela, a što je njihov prednik saznao 2012. godine kada je vještak građevinske struke u nalazu i mišljenju od 25.09.2012. godine iznio takav stav.

Pored toga, prvostepeni sud zaključuje da je tuženi odgovoran i za štetu koja je nastala na drvnoj masi koju je procijenio vještak D.D., jer proizlazi da se prednik tužilaca za štetu obratio ŠG, molbom od 27.12.2012. godine, a zapisnik o šteti je sačinjen 28.12.2012. godine, pa je tuženi odgovoran i za ovu štetu koja iznosi 6.6.778,22 KM.

Prigovor zastare potraživanja prvostepeni sud je ocijenio neosnovanim za sve vidove štete, jer je u ovoj parnici u kojoj je tužilac K.S. zahtjevao naknadu štete od 10.000 KM tužba podnesena 07.12.2012. godine, a tužba u pripojenoj parnici CMS 31827 je podnesena 31.12.2012. godine, dok je tužba u pripojenom predmetu CMS 53971 podnesena 20.11.2015. godine, tako da je podnošenjem tužbi u navedenim predmetima prekinuta zastara.

Kako iz navoda tužbe koja je podnesena 31.12.2012. godine (CMS 31827) proizlazi da je tužilac K.S. tužbom zahtjevao naknadu izmakle koristi, naknadu štete za uništene parcele i naknadu štete nastale na šumskom zemljištu odnosno šumi, navodeći da su parcele k.č. br. 1329/2 i k.č. br. 1333/2 koje se nalaze u k.o M., potpuno poplavljene tokom cijele godine, te da je šteta nastupila i na parcelama koje su u naravi šuma, između ostalog i na k.č. br. 291 koja je upisana u PL broj 39 k.o J. i u tužbenom zahtjevu zahtjevao na ime naknade štete za svaku godinu po 30.000KM (ukupno 90.000,00KM), prvostepeni sud nalazi da nije nastupila zatarazna zahtjeva za naknadu štete za uništene parcele iako je tužilac tu štetu precizno opredjelio u podnesku od 24.04.2017. godine, nakon što je vještak procijenio njihovu vrijednost.

Slijedom toga, prvostepeni sud je djelimično usvojio tužbeni zahtjev jer je našao da je tuženi odgovoran za nastalu štetu u smislu odredbi člana 11. stav 2. Zakona o javnim putevima („Službeni glasnik RS“ broj 89/13 – u daljem tekstu ZJP), i kao naručilac radova temeljem odredbi člana 207. ZOO, sve u vezi sa odredbama člana 154., 156., 185., 189. ZOO.

Drugostepeni sud je žalbe stranaka djelimično uvažio i sudio kao u izreci te presude, temeljem člana 229. stav 2. i 4. ZPP.

Obrazložio je da je pravilan zaključak prvostepenog suda da zahtjev za naknadu štete tužilaca na ime izgubljene dobiti zbog nemogućnosti korištenja predmetnih nepokretnosti u poljoprivredne svrhe nije zastario, jer je prednik tužilaca dana 31.12.2012. godine podnio tužbu koja je zavedena pod poslovni broj 72 0 P 031827 12 P u kojoj navodi da je izgradnjom autoputa došlo do određenih poremećaja u oticanju površinskih voda rijeke J. i njenih pritoka na način što je došlo do plavljenja parcela već 2009. godine, odnosno da se počela zadržavati voda i na parcelama kč. br. 1320/1, 1323/1, 1331, 1342/5 i 1343, koje su obradive i na kojima je prije izgradnje autoputa sijao povrće, pretežno paprike, paradajz, kupus i krompir, da je na parceli kč. br. 1342/4 sijao razne vrste trava radi proizvodnje sijena, da su parcele kč. br. 1351, 1352 i 1353 u naravi šuma, na kojima se nalazi pretežno drvo grab i hrast, poplavljene pretežni dio godine, kao i parcela kč. br. 291 zvana G. šuma površine 8610 m², upisana u PL br. 39 k.o. J.; da je prednik tužilaca u tužbi koja je podnesena dana 06.12.2012. godine zahtijevao izgubljenu dobit zbog nemogućnosti korištenja parcela kč. br. 1329/2 i 1333/2 za 2010., 2011. i 2012. godinu; da je tužbom od 20.11.2015. godine koja je zavedena pod poslovni broj 72 0 P 053971 15 P prednik tužilaca zahtijevao naknadu štete u vidu izgubljene dobiti, a u činjeničnim navodima tužbe se nije pozvao za koje parcele zahtijeva izgubljenu dobit, s tim što se u tužbi poziva da mu je kao posljedica izgradnje autoputa poplavljeno gotovo 2 hektara zemljišta.

Imajući u vidu navedeno, te činjenicu da su rješenjem prvostepenog suda od 16.11.2016. godine spojene parnice 72 0 P 031827 12 P, 72 0 P 053971 15 P i 72 0 P 031376 16 P, radi zajedničkog raspravljanja i postupak je nastavljen pod poslovnim brojem 72 0 P 031376 16 P 2, drugostepeni sud nalazi da se ne može smatrati da su uređenjem tužbenog zahtjeva nakon spajanja parnica tužiocu povukli tužbu u predmetu broj 72 0 P 053971 15 P, što bi imalo za posljedicu zastaru potraživanja izgubljene dobiti za 2013., 2014. i 2015. godinu, jer spajanje predmeta temeljem odredbe člana 83. ZPP, nema za posljedicu povlačenje tužbe.

Slijedom toga, polazeći od toga da je u konkretnom slučaju uzrok nastanka štete građevina, auto-put, čiji investitor odnosno lice koje gazduje građevinom je tuženi, drugostepeni sud zaključuje da i pored činjenice što je prednik tužilaca u svom iskazu 16.05.2013. godine u predmetu broj 72 0 P 014032 14 P 2 naveo da od 2009. godine ne obrađuje svoju zemlju, on je za posljedice da više neće moći da koristi svoje nepokretnosti u svrhe u koje je koristio prije početka gradnje auto-puta mogao da zna onog momenta kada je završena građevina auto-puta, potpuno ili u određenoj fazi i ista puštena u upotrebu i od tog momenta isti ima saznanje da uzrok koji je doveo do plavljenja njegovih nepokretnosti od strane graditelja i investitora građevine neće biti otklonjen. Kako je tuženi 2011. godine preuzeo izvođenje radova kao investitor, a u toku postupka nije dokazao da je 2009. godine auto-put na spornom dijelu bio potpuno sagrađen i pušten u opticaj, tužiocu su tužbe za naknadu štete podnijeli u objektivnom roku od 5 godina iz člana 376, ZOO, a ovo posebno kada se ima u vidu da je opštepoznata činjenica da je predmetni auto-put pušten u opticaj 2012. godine.

Drugostepeni sud nalazi da je pogrešan zaključak prvostepenog suda da je tuženi odgovoran za štetu na ime izgubljene dobiti tek od decembra mjeseca 2011. godine, kada je ugovorom preuzeo radove od JP Putevi RS, jer je to u suprotnosti sa odredbom člana 3. ZJP, koji je na snazi u vrijeme donošenja prvostepene presude, koja propisuje da su javni putevi javno dobro u opštoj upotrebi i da je upravljanje, održavanje, građenje i zaštita javnih puteva djelatnost od posebnog interesa za Republiku Srpsku, te člana 16. ovog zakona kojim je propisano da

upravljanje i povjeravanje poslova građenja, rekonstrukcije, rehabilitacije, održavanja i zaštite autoputeva vrši JP Autoputevi Republike Srpske.

Kako je donošenjem ZJP prestao da važi Zakon o javnim putevima („Službeni glasnik RS“ broj 3/04, 51/04, 73/08, 106/09 i 5/10), prema kom zakonu je sve poslove obavljalo JP Putevi Republike Srpske i nastupile podjele djelatnosti koja je prenesena na novoosnovano društvo, ovdje tuženog, zaključuje da je tuženi univerzalni pravni sljednik JP Putevi RS, na koga se primjenjuju odredbe Zakona o javnim preduzećima („Službeni glasnik RS” broj 75 / 04 i 78/11) koji u članu 1. stav 2. propisuje da se na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom shodno primjenjuju odredbe Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik RS” broj 127/08, dalje: ZPD).

Dalje je, polazeći od odredbe člana 412. ZPD, kojom je propisano da se na podjelu uz osnivanje novog društva shodno primjenjuju odredbe ovog zakona o podjeli uz pripajanje, o osnivanju odgovarajućeg oblika društva, kao i o spajanju uz osnivanje novog društva, te člana 408. istog zakona - da za obaveze društva prestalog podjelom uz pripajanje koje su postojale prije registracije podjele i njenog objavljivanja solidarno odgovara svako društvo sticalac, osim ako je sa određenim povjeriocem drugačije ugovoreno, drugostepeni sud zaključuje da je odgovornost tuženog utemeljena na zakonu i da se ista u odnosu na treća lica za štete koje su u uzročno posljedičnoj vezi sa djelatnošću koja je vezana za upravljanje, rekonstrukciju i izgradnju autoputeva, ne može isključiti ugovorom.

O uzročno-posljedičnoj vezi između štete tužilaca i štetne radnje tuženog, drugostepeni sud zaključuje na osnovu nalaza vještaka S.R., koji je na raspravi pred drugostepenim sudom ostao kod toga da je razlog zadržavanja vode taj što površinske vode sa uzvodnog dijela sliva potoka J. nisu provedene kroz trup auto-puta odgovarajućim propustom na dijelu gdje su ranije vođene otvorenim kanalom, već je izgrađen zamjenski otvoreni kanal paralelno sa auto-putem koji je jako plitak i to se zamjensko rješenje za neizgrađeni propust nije pokazalo adekvatnim, a da je plavljenje šumskog zemljišta u k.o. J. posljedica toga što je izvođač radova na ovom dijelu odložio višak zemljanog materijala, pa je formirana deponija koja je viša od okolnog terena. Pored toga, vještak je pojasnio nalaz na okolnosti plavljenja, odnosno zabarenja nepokretnosti prednika tužilaca i izjasnio se da na parcelama uz autoput kč. br. 1333/2, 1329/2, 1331, 1343 i dio 1320/1 leži voda, da je izrasla trska i da se ne mogu koristiti u poljoprivredne svrhe, ali i da je ostalo zemljište bilo zabareno i plavljeno i prije izgradnje auto-puta, što se odnosi na kč. br. 1362, 1354, 1363 i 1352 dok je i kč. 1342/4 koje je na katastarskim planovima i ranije registrovano kao djelimično zabareno zemljište, pa da je posljedica zabarenja tih parcela izlivanje potoka Lj. u vrijeme kišnih perioda.

Drugostepeni sud je prihvatio nalaz i mišljenje vještaka S.R., cijeneći da je isti u saglasnosti sa nalazom vještaka geodetske struke G., kada su u pitanju parcele koje su bile zabarene prije izgradnje autoputa, te u tom dijelu nije prihvatio nalaz vještaka poljoprivredne struke M.D. koji je procjenio visinu izgubljene dobiti, jer kod činjenice da je zabarenost postojala i ranije, tuženi ne može biti odgovoran za naknadu štete na tim parcelama, obzirom da šteta na istim nije u uzročno posljedičnoj vezi sa izgradnjom auto-puta, te je prvostepenu presudu djelimično preinačio i dosudio naknadu štete u vidu izgubljene dobiti na parcelama na kojima je prednik tužioca bio spriječen radnjama tuženog da uzgaja poljoprivredne proizvode, dok je

zahtjev tužilaca za izgublenu dobit na navedenim parcelama na kojima je zabarenost postojala i ranije, prije izgradnje autoputa, u tom dijelu odbio.

U pogledu zahtjeva tužilaca za naknadu štete na ime trajne nemogućnosti korištenja parcela kč. br. 1329/2 i kč. br. 1333/2 drugostepeni sud je našao da je osnovan, koja je u uzročno-posljedičnoj vezi sa izgradnjom auto-puta, što je utvrđeno nalazom i mišljenjem vještaka S.R. i vještaka poljoprivredne struke koji se bavi oblašću ispitivanja kvaliteta zemljišta – M.M., da za predmetne parcele zahtijeva potpunu naknadu, jer tužioci nemaju ekonomske opravdanosti da traže izgublenu dobit na ovim parcelama, koja je na godišnjem nivou za period od 2010. do 2015. godine procjenjena u iznosima od po 5.556,00 KM.

Imajući u vidu nalaz i mišljenje vještaka M.M. koji je vrijednost zemljišta kč. br. 1329/2 i kč. br. 1333/2, procijenio po prosječnoj cijeni od 5,00 KM/m² i činjenicu da je predmetna parcela kč. 1329/2 po strukturi zemljišta lošijeg kvaliteta od kč. br. 1333/2, drugostepeni sud je utvrdio vrijednost predmetne parcele kč. 1329/2 u iznosu od 3,50 KM/m², što iznosi 19.113,50 KM, a vrijednosti parcele kč. br. 1333/2 u iznosu od 5,00 KM/m², što iznosi 11.880,00 KM, odnosno ukupno za obe parcele iznosi 30.993,50 KM, što umanjeno za izgublenu dobit za gore navedene godine i za ranije dosuđeni iznos za 2009. godinu po ovom osnovu od 5.839,00 KM, iznosi 25.154,50 KM, koji iznos je dosudio tužiocima pozivom na odredbu člana 189. stav 2. i člana 277. ZOO.

Odlučujući o zahtjevu tužilaca za naknadu štete za uništena stabla na parceli kč. br. 291 upisane u PL br. 39 k.o. J., drugostepeni sud nalazi da je prvostepeni sud odluku donio pogrešnom primijenom materijalnog prava, pa je u ovom dijelu prvostepenu presudu preinačio iz razloga što se vještak geodetske struke Z.G. u nalazu izjasnio da se na ovoj parceli zadržavala voda i prije plavljenja, koju činjenicu nije osporio ni vještak šumarske struke D.D., koji se nije decidno izjasnio da do pojave gljive pepelnice koja se pojavljuje na drveću uslijed prekomjerne vode, nije došlo i prije izgradnje auto-puta, odnosno deponovanja zemljišta uz predmetnu parcelu tužilaca.

Imajući u vidu pravila o uzročno posljedičnoj vezi sa štetnom radnjom i posljedicom i činjenicu da su opisana stabla na parcelama tužilaca plavljena i prije, drugostepeni sud zaključuje da tužioci nisu dokazali da do pojave sušenja stabala nije dolazilo i prije poplava i da taj proces sušenja pojedinih stabala nije bio prisutan i ranije, pa da iz ovih razloga ne mogu ostvariti pravo na naknadu štete za uništena stabla.

Revizijom tužilaca ne dovodi se u pitanje pravilnost pobijane presude u odbijajućem dijelu, dok se revizijom tuženog djelimično osnovano dovodi u pitanje pravilnost zaključka nižestepeni sudova u pogledu osnovanosti prigovora zastare potraživanja.

Tužioci pobijaju zaključak drugostepenog suda da su određene parcele bile zabarene i ranije, prije izgradnje autoputa, što je bio razlog za odbijanje dijela tužbenog zahtjeva.

Na okolnosti uzročno - posljedične veze između štete tužilaca i štetne radnje tuženog izveden je dokaz vještačenjem po vještaku R.S., vještaku građevinsko arhitektonske struke za oblast hidrotehnika, koji se i na raspravi pred drugostepenim sudom izjasnio na okolnosti plavljenja, odnosno zabarenja nepokretnosti prednika tužilaca, a koji je konstatovao da je na parcelama uz

autoput kč. br. 1333/2, 1329/2, 1331, 1343 i dio 1320/1 leži voda, izrasla trska i da se ne mogu koristiti u poljoprivredne svrhe, da je razlog zadržavanja vode taj što površinske vode sa uzvodnog dijela sliva potoka J. nisu provedene kroz trup auto-puta odgovarajućim propustom na dijelu gdje su ranije vođene otvorenim kanalom, da je izgrađen zamjenski otvoreni kanal paralelno sa auto-putem koji je jako plitak i nije se pokazao kao zamjensko rješenje za neizgrađeni propust i u dijelu šumskog zemljišta u k.o. J. koje je takođe izloženo dugotrajnim zadržavanjem površinske vode iz razloga što je poremećeno oticanje površinskih voda poslije padavina, da je uzrok toga to što je kada je izvođač radova na dijelu zemljišta odložio višak zemljanog materijala, formirana deponija koja je viša od okolnog terena na dijelovima kč. br. 290/2, 280/2, 280/1 i 278, da je prema nalazu i mišljenju ovog vještaka ostalo zemljište bilo zabareno i plavljeno i prije izgradnje auto-puta, a koje se odnosi na kč. br. 1362, 1354, 1363 i 1352, dok je i kč. 1342/4 na katastarskim planovima i ranije registrovano kao djelimično zabareno zemljište, a posljedica zabarenja tih parcela je izlivanje u vrijeme kišnih perioda potoka Lj.

Pravilno je drugostepeni sud prihvatio nalaz i mišljenje vještaka R.S., cijeneći da je isti u saglasnosti i sa nalazom vještaka geodetske struke Z.G., kada su u pitanju parcele koje su bile zabarene prije izgradnje autoputa, jer se i vještak geodetske struke o tome izjasnio, navodeći pored ostalog da je npr. k.č. 1342/4 na geodetskom planu topografisana kao „mokra livada“, što znači da se na toj parceli povremeno nalazi voda, iako kultura „livada“ znači da se može koristiti kao livada ali da nije pogodna za druge kulture.

Slijedom toga, u tom dijelu drugostepeni sud nije ni mogao prihvatiti nalaz vještaka poljoprivredne struke D.M. o visini štete, kod činjenice da je zabarenost na dijelu ovih parcela postojala i ranije, za što tuženi u smislu odredbe člana 155. ZOO ne može biti odgovoran.

Takođe, u pogledu zahtjeva tužilaca za naknadu štete za uništena stabla na parceli kč. br. 291 upisane u PL br. 39 k.o. J., drugostepeni sud je cijenio da se vještak R.S. u nalazu i mišljenju i na raspravama pred prvostepenim i drugostepenim sudom izjasnio da je do plavljenja na predmetnoj parceli došlo zbog odlaganja zemljišta od strane izvođača radova na auto-putu u blizini parcele prednika tužilaca. Međutim, drugostepeni sud je pravilno cijenio da je vještak geodetske struke Z.G. u nalazu i mišljenju naveo da se na ovoj parceli zadržavala voda i prije plavljenja, koju činjenicu nije osporio ni vještak šumarske struke D.D., koji se nije decidno izjasnio da do pojave gljive pepelnice koja se pojavljuje na drveću uslijed prekomjerne vode, nije došlo i prije izgradnje autoputa, odnosno deponovanja zemljišta uz predmetnu parcelu tužilaca.

Tužiocima se u reviziji pozivaju na izjavu vještaka šumarske struke D.D. koji se na raspravi pred drugostepenim sudom 12.12.2018. godine (str. 42. zapisnika) izjasnio da zemljište nije bilo zabareno ranije. Međutim, na strani 41. tog istog zapisnika ovaj vještak na upit drugostepenog suda navodi da je zemljište bilo zabareno i ranije, te se dalje izjasnio da promjene na kori stabala potiču od zabarenja, a ne od podzemnih voda po kojima je ovo područje karakteristično, a koje inače pogoduju hrastu, te da se laboratorijska ispitivanja o tim promjenama rijetko koriste jer su skupa.

Imajući u vidu pravila o uzročno posljedičnoj vezi sa štetnom radnjom i posljedicom i činjenicu da su opisana stabla na parcelama tužilaca plavljena i prije gore opisanih radnji, pravilno drugostepeni sud zaključuje da tužiocima nisu dokazali uslove odštetne odgovornosti, odnosno da do pojave sušenja stabala nije dolazilo i prije i da taj proces sušenja pojedinih stabala nije bio prisutan i ranije, te da iz ovih razloga tužiocima ne mogu ostvariti pravo na naknadu štete za uništena stabla u obimu i na način kako je to utvrdio vještak šumarske struke.

Slijedom navedenog, revizija tužilaca nije osnovana.

U pogledu revizionih prigovora tuženog ovaj sud navodi slijedeće:

Nije sporno da je investitor izgradnje autoputa B.L.-G. bilo Javno Preduzeće „Putevi RS“ koje je zaključilo ugovor o izvođenju radova na izgradnji auto-puta G.-B. (M.), lot.br. 2 (20+500 do km 30+000) dana 17.12.2007. godine sa JV K.i. i I.i. i istog dana zaključilo i ugovor sa o izvođenju radova na izgradnji auto-puta G.- B. (M.), lot.br. 3 (30+000 do km 36+736,014) sa izvođačom radova V. SPA, te da je 27.12.2011. godine zaključen dodatak broj 1. (a i dodatka br, 2) na predmetni ugovor između JP „Putevi RS“, JP „Auto-putevi RS“ i JV K.i. i I.i., iz kojeg proizlazi da su se ugovorne strane saglasile da preduzeće „Autoputevi RS“ ima zamijeniti investitora iz osnovnog ugovora (preduzeće „Putevi RS“) i da preuzima sva prava, obaveze i odgovornosti kao investitor od tog dana.

Međutim, zaključenju dodatka broj 1. i broj 2, dana 27.12.2011. godine, prethodilo je zaključenje Ugovora o primopredaji prava i obaveza po osnovu izgradnje autoputeva u Republici Srpskoj, koji je zaključio tuženi sa JP „Putevi“, dana 16.03.2010. godine, u kome ugovarači saglasno konstatuju (između ostalog): da je JP „Putevi RS“ obavljalo poslove izgradnje I i II faze autoputa G.-B. (član 1.), obezbijedilo ulaganja i zaduženja (član 2.), kreditna sredstva, sredstva doznačena od organa Republike Srpske i vlastita sredstva (član 3.), da u JP „Putevi“ postoje evidentirana prava i obaveze I i II faze autoputa G.-B. (član 4.), stanje u poslovnim knjigama JP „Putevi“ po osnovu odobrenih dugoročnih kredita za izgradnju dionica autoputa (član 5.), da su saglasni da prava i obaveze iz člana 4. i 5. ugovora iskknjiže iz poslovnih knjiga JP „Putevi“ i evidentiraju u poslovnim knjigama JP „Autoputevi RS“ sa danom 31.03.2010. godine, kada će se izvršiti i prenos raspoloživih sredstava vezanih za dionice autoputa sa JP „Putevi“ na JP „Autoputevi RS“ (član 6.), da će JP „Autoputevi RS“ preuzeti realizaciju svih nerealizovanih ugovora na način da zajedno sa JP „Putevi“ i ostalim ugovornim stranama potpiše anekse o ustupanju ugovora (član 8.).

Kako iz sadržaja Ugovora od 16.03.2010. godine slijedi da su saglasno članu 8. ovog ugovora, dana 27.12.2011. godine zaključeni dodatak broj 1. na ugovor o izgradnji autoputa između dotadašnjeg investitora JP „Putevi RS“ i izvođača radova, te dodatak br. 2, u kojima je navedeno da JP „Autoputevi RS“ od dana 27.12.2011. godine preuzima od dotadašnjeg investitora JP „Putevi RS“ sva prava i obaveze kao investitor u smislu da će se ta izmjena odnositi na sve dokumente, međusobne obaveze i korespondenciju, te da su ovi dodaci sastavni dio osnovnih ugovora u kojima se ime investitora JP „Putevi RS“ zamjenjuje sa JP „Autoputevi RS“, pogrešno tuženi smatra da je ovim dodacima isključena njegova odgovornost za sve poslove izgradnje autoputa do 27.12.2011. godine, obzirom da je Ugovorom od 16.03.2010. godine tuženi preuzimanjem od JP „Putevi“ svih prava i obaveza oko izgradnje autoputa G.-B. stupio u njegova prava i obaveze u cjelosti, slijedom čega je tuženi povodom osnovnih ugovora od 2007. godine, temeljem odredbe člana 207. ZOO odgovoran trećim licima u pogledu obaveze naknade eventualne štete nastale izgradnjom autoputa G.-B., a od 25.10.2013. godine, kada je stupio na snagu ZJP, odgovornost tuženog zasniva se na zakonu.

Zato, iako se revizijom tuženog osnovano ukazuje na pogrešan zaključak drugostepenog suda da je odgovornost tuženog i njegova pasivna legitimacija utemeljena na ZPD, taj pogrešan zaključak nije uticao na pravilnost i zakonitost pobijane presude iz navedenih razloga.

Prednik tužilaca je podnio tužbu 06.12.2012. godine - predmet broj 72 0 P 031376 12 P, kojom je zahtijevao izgublenu dobit zbog nemogućnosti korištenja parcela kč. br. 1329/2 i 1333/2 za 2010, 2011. i 2012. godinu.

Takođe, dana 31.12.2012. godine podnio je tužbu koja je zavedena pod poslovni broj 72 0 P 031827 12 P, kojom je zahtijevao izgublenu dobit iz razloga što je izgradnjom autoputa došlo do određenih poremećaja u oticanju površinskih voda rijeke J. i njenih pritoka i plavljenja parcela već 2009. godine, odnosno da se počela zadržavati voda i na parcelama kč. br. 1320/1, 1323/1, 1331, 1342/5 i 1343, koje su obradive i na kojima je prije izgradnje autoputa sijao povrće, pretežno paprike, paradajz, kupus i krompir, da je na parceli kč. br. 1342/4 sijao razne vrste trava radi proizvodnje sijena, da su parcele kč. br. 1351, 1352 i 1353 u naravi šuma, na kojima se nalazi pretežno drvo grab i hrast, poplavljene pretežni dio godine, kao i parcela kč. br. 291 zvana G. šuma površine 8610 m², upisana u PL br. 39 k.o. J.

U tužbi koja je podnesena dana 20.11.2015. godine i zavedena pod poslovni broj 72 0 P 053971 15 P, prednik tužilaca zahtijevao je naknadu štete u vidu izgubljene dobiti za 2013, 2014. i 2015. godinu, a u činjeničnim navodima tužbe se nije pozvao za koje parcele zahtijeva izgublenu dobit, s tim što se u tužbi poziva da mu je kao posljedica izgradnje autoputa poplavljeno gotovo 2 hektara zemljišta.

Rješenjem prvostepenog suda od 16.11.2016. godine spojene su parnice 72 0 P 031827 12 P, 72 0 P 053971 15 P i 72 0 P 031376 16 P radi zajedničkog raspravljanja i postupak nastavljen pod poslovnim brojem 72 0 P 031376 16 P 2.

Slijedom navedenog, pravilan je zaključak drugostepenog suda da se uređenjem tužbenog zahtjeva u podnesku 03.01.2017. godine, nakon spajanja parnica, ne može smatrati da su tužiocima povukli tužbu u predmetu broj 72 0 P 053971 15 P, što bi imalo za posljedicu zastaru potraživanja izgubljene dobiti za 2013., 2014, i 2015. godinu, jer je podnošenjem tužbe 20.11.2015. godine u tom predmetu prekinuta zastarjelost zahtjeva za naknadu izgubljene dobiti za 2013., 2014, i 2015. godinu, tako da nije protekao subjektivni rok zastarjelosti iz člana 376. stav 1. ZOO.

Međutim, u pogledu zahtjeva tužilaca za naknadu štete zbog trajne nemogućnosti korištenja parcela kč. br. 1329/2 i kč. br. 1333/2 u iznosu od 39.185,00 KM, koji je prvi put postavljen u podnesku tužilaca od 24.04.2017. godine (na iznos naknade od 40.000,00 KM), nastupila je zastarjelost potraživanja u smislu odredbe člana 376. stav 1. ZOO, jer je u postupku utvrđeno da je prednik tužilaca saznao za ovu štetu 2012. godine, kada je vještak građevinske struke u nalazu i mišljenju od 25.09.2012. godine (predmet 72 0 P 014032 14 P 2, koji je pravosnažno okončan) iznio takav stav, a i sam prednik tužilaca u činjeničnim navodima tužbe u predmetu 72 0 P 031827 12 P ističe između ostalog da su mu već 2009. godine prilikom izgradnje autoputa potpuno poplavljene tokom cijele godine parcele kč. br.1329/2 i 1333/2 na kojima je formirano jezero.

Navedeno je bilo razlog djelimičnog uvažavanja revizije tuženog i preinačenja pobijane presude.

Revizijom tužilaca i tuženog neosnovano se ukazuje da drugostepeni sud nije obrazložio na koji način je utvrđeno kakvu štetu su tužioci pretrpjeli, na kojim parcelama i u kojoj površini, jer je drugostepeni sud odluku donio nakon održane rasprave, na kojoj su ponovo izvedeni dokazi saslušanjem svjedoka i vještaka, te je u pobijanoj presudi dao ocjenu izvedenih dokaza i prihvatljive razloge na osnovu kojih dokaza je utvrđeno koje parcele je prednik tužilaca obrađivao, koje poljoprivredne kulture je sijao i u kojoj površini, tako da su ovi reviziono prigovori neosnovani.

Revizijom tuženog se prigovara da je naknadom izgubljene dobiti obuhvaćena i jedna parcela - k.č. 1342/5 koja se odnosi na pristupni put, za koju tužioci nisu ni tvrdili da je njihov prednik obrađivao, te da je drugostepeni sud prihvatio nalaz vještaka poljoprivredne struke M.D. kao osnov za dosuđenje naknade izgubljene dobiti i na k.č. 1342/5.

Iz stanja spisa proizlazi da su na pripremnom ročištu 24.04.2017. godine tužioci označili da se radi o nekretninama u Pl. br.745, k.o. M. i Pl. br. 39. k.o. J., te su na uviđaju na licu mjesta 04.07.2017. godine, kome je prisustvovao i punomoćnik tuženog, identifikovane nekretnine k.č. br. 1329/2, 1333/2, 1320/1, 1323/1, 1331, 1342/5, 1343, 1342/4, 1351, 1352 i 1353, sve u Pl. br.745, k.o. M.

I u nalazu vještaka geodetske struke od 07.07.2014. godine identifikovane su nekretnine upisane u Pl. br. 39. k.o. J. i Pl. br.745, k.o. M., između ostalih i k.č. br. 1342/5, koju je vještak identifikovao kao livadu 4. klase sa površinom od 407 m², mada je prema skici lica mjesta ucrтана kao put.

Međutim, u pogledu činjenice da je ta parcela, koja je jedna od parcela prednika tužioca u M., zaista na terenu livada kako je vještak identifikovao, tuženi nije iznosio prigovore da je riječ o pristupnom putu, niti prigovore na nalaz vještaka geodetske struke, niti je u pogledu procjene izgubljene dobiti na toj parceli u nalazu vještaka poljoprivredne struke M.D., kako u toku prvostepenog postupka, tako ni u žalbi protiv prvostepene presude, a ni na raspravi pred drugostepenim sudom, iznosio ovakve prigovore.

Zbog toga se ovi prigovori, izneseni prvi put u reviziji, odnose na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, koje ne može biti predmet pobijanja i ocjenjivanja u revizionom postupku s obzirom na izričitu zabranu sadržanu u odredbi člana 240. stav 2. ZPP.

Stoga je revizija tuženog odbijena u dijelu kojim je tužiocima dosuđeno na ime izmakle dobiti u proizvodnji poljoprivrednih kultura zbog nemogućnosti korištenja parcela k.č. br. 1320/1, k.č. br. 1323/1, k.č. br. 1342/5 i k.č. br. 1343 upisanih u PL br. 745 k.o. M. za period od 2010. do 2015. godine iznosi od po 7.532,00 KM za svaku godinu, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01. naredne godine za izmaklu dobit iz prethodne godine pa do konačne isplate.

Slijedom navedenog odlučeno je kao u izreci na osnovu odredbe člana 248. i člana 250. stav 1. ZPP.

Kako su djelimičnim usvajanjem revizije tuženog odluke nižestepenih sudova djelimično preinačene, to je ovaj sud preinačio i odluku o troškovima postupka na osnovu odredbe člana

397. stav 2. ZPP, a u vezi sa članom 386. stav 2. i članom 387. ZPP, te je obavezan tuženi da tužiocima, koji su konačno uspjeli u parnici sa oko 40%, naknadi na ime troškova postupka iznos od 8.756,00 KM (od opravdanih troškova prvostepenog postupka 21.890,00 KM, srazmjerno uspjehu u parnici 40%), shodno tarifnim brojevima 2. i 12. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata ("Službeni glasnik RS" broj 68/05).

Tužiocima nisu uspjeli sa revizijom, dok je tuženi uspio u revizionom postupku djelimično, sa oko 35%, koliki je uspjeh tuženog i u žalbenom postupku, te mu na ime troškova revizionog postupka (od traženih 1.316,25 KM za sastav revizije) pripada srazmjerno uspjehu iznos od 460,60 KM i na ime troškova žalbenog postupka 1.186,00 KM (od opravdanih troškova žalbenog postupka 3.390,00 KM, srazmjerno uspjehu 35%), slijedom čega su tužiocima obavezani da tuženom na ime troškova revizionog postupka plate iznos od 1.646,60 KM.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić